

mgr Małgorzata Wyrwicka

Szkoła Podstawowa nr 14
im. Stanisława Staszica
w Pabianicach

**Plan metodyczny zajęć z cyklu „Spotkanie z archeologią”
przeprowadzonych w kształceniu zintegrowanym**

Miejsce zajęć: Muzeum Miasta Pabianic

Zaproponowane przeze mnie zajęcia można przeprowadzić na różnym etapie kształcenia zintegrowanego w klasach I–III (zarówno na zajęciach lekcyjnych jak i pozalekcyjnych), odpowiednio je modyfikując. Zdobyte wiadomości i umiejętności wykraczają poza treści programowe.

Ośrodek
Spotkanie z archeologią

III. Temat dnia: Każdy z nas jest inny

Proponowany zapis do dziennika: Próba odpowiedzi na pytanie „Skąd ludzie wzięli się na świecie?” Szeregowanie nazw gatunkowych człowiekowatych (Hominidae) i poprawne ich odczytywanie. Grupowe tworzenie plakatu dotyczącego wylosowanego etapu rozwoju człowieka. Dodawanie i odejmowanie pełnych dziesiątek w zakresie 200.

Zajęcia przeprowadzono w klasie III.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- Potrafi wymienić cechy fizyczne różniące człowieka od zwierzęcia
- Nazywa i wskazuje kontynent, z którego pochodzi człowiek
- Wymienia etapy rozwoju biologicznego człowieka
- Wie, w jaki sposób człowiek zdobywał pożywienie
- Wymienia wynalazki (wytwarzanie narzędzi odczakowych i pięściaków, niecenie ognia, podstawową broń myśliwych – dzida, oszczep, łuk i strzała, obróbka kości – wyrób igieł, sztuka: malarstwo, rzeźba, ozdoby, instrumenty muzyczne, ceramika)

Aktywność ucznia w aspekcie społeczno-kulturowym, matematycznym	Środki dydaktyczne i stosowane techniki	Oczekiwane efekty Uczeń:
- wypowiedzi dzieci na temat „Skąd ludzie wzięli się na świecie?”	rozmowa	- jest świadomy celowości zajęć
- nazywanie i wskazywanie na mapie świata kontynentu będącego kolebką narodzin człowieka	mapa fizyczna świata	- poznaje nazwę kontynentu, z którego wywodzi się człowiek
- obliczanie działań i porządkowanie wyników rosnąco - szeregowanie nazw gatunkowych człowieka i ich poprawne odczytywanie	kartyony z działaniami matematycznymi i nazwami gatunkowymi człowieka układanka pojęciowa	- wykazuje się umiejętnością sprawnego rachowania - odczytuje nazwy kolejnych etapów rozwoju biologicznego człowieka i jego przodków <i>/Proconsul, Australopithecus, Homo habilis, Homo erectus, Homo sapiens neanderthalensis, Homo sapiens sapiens/.</i>
- szukanie wśród zgromadzonych materiałów informacji dotyczących wylosowanego etapu rozwoju człowieka	kartki z nazwami gatunkowymi człowiekowatych	- dokonuje selekcji informacji
- grupowe tworzenie plakatu zgodnie z poleceniami, graficzne przedstawienie wizji wymarłych form ludzkich w oparciu o zdobyte informacje	kartki z poleceniami dla grup papier pakowy, mazaki, klej, nożyczki	- współpracuje w zespole
- prezentacja pracy zespołowej danego etapu rozwoju człowieka z uwzględnieniem: - czasu, miejsca występowania - wyglądu zewnętrznego - trybu życia - dokonanych wynalazków	indywidualne wypowiedzi uczniów plakaty	- w ogólnym zarysie zna rozwój kulturowy człowieka na przestrzeni dziejów
- oglądanie przezroczy ukazujących kolejne etapy rozwoju człowieka, wskazywanie na podobieństwa i różnice przezroczy i wykonanych wizji	zestaw przezroczy dotyczący omawianego tematu plakaty	- w słowniku czynnym ucznia pojawiają się słowa: australopitek, człowiek zręczny, człowiek wyprostowany, neandertalczyk, homo sapiens (człowiek rozumny, człowiek współczesny)
- udzielanie odpowiedzi na pytania zadawane przez nauczyciela	quiz	- dokonuje autooceny
- ewaluacja zajęć	technika badająca odczucia i stopień zadowolenia w ciągu dnia - malowanie kwiatka	- mówi o swoich emocjach, ocenia pracę z klasą

Karta pracy

Uzupełnij zdania podanymi wyrazami i wyrażeniami:

człowiek zręczny   Afryka   ogień   kamień   Homo sapiens sapiens   jaskinie   człowiek współczesny

..... to kontynent, z którego pochodzi człowiek.

Nazwa *Homo habilis* oznacza ..... Wytwarzał on najstarsze narzędzia, które były zrobione z .....

Homo erectus potrafił niecić .....

Neandertalczyk zamieszkiwał .....

Łuk i strzały zostały wynalezione przez .....

Łacińska nazwa człowieka współczesnego brzmi .....